

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE

Tájékoztató

az Alapszabály elfogadott módosításairól

Összefoglaló a tagság és a szervezetek részére

A dokumentum áttekinti a küldöttgyűlés által elfogadott érdemi és technikai módosításokat, fejezetenkénti bontásban, kiemelve az egyes szervezeti egységekre háruló teendőket.

Bevezető

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Alapszabálya a küldöttgyűlés döntése nyomán több ponton módosult. A módosítások célja egyrészt az egyesület integritásának, átláthatóságának és az esélyegyenlőség érvényesülésének erősítése, másrészt a hatályos jogszabályi környezethez (különösen az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint az egyesületek működéséről és támogatásáról szóló törvényhez, illetve a Ptk.-hoz) való igazodás.

Jelen tájékoztató fejezetenként, az Alapszabály szerkezetét követve mutatja be a tartalmi (érdemi) módosításokat, majd külön felsorolja a szövegezési pontosításokból álló technikai módosításokat. Minden érintett fejezetnél jelöltük, hogy a változás igényel-e konkrét intézkedést a tagok, a szervezetek vagy az elnökség részéről ("Szervezeti teendő").

Kérjük a szervezetek vezetőit és a tagságot, hogy a dokumentumot figyelmesen tekintsék át, különös tekintettel a tagdíjfizetéssel, a küldöttállítással és a szervezeti ellenőrző bizottságok megszűnésével kapcsolatos, határidőhöz kötött feladatokra.

I. fejezet — Az egyesület és céljai

A módosítás célja: az integritás, az átláthatóság és az esélyegyenlőség növelése (2. §).

- Az Alapszabály kiegészül az egyesület működésének alapelveivel: szakmai függetlenség, átláthatóság, tagi részvétel, esélyegyenlőség, nyitottság, minőség és együttműködés [2. § (2) bekezdés].
 - Az egyesület kiemelten védi a szakmai integritást, a tisztességes eljárást és a biztonságos szakmai közösséget. Ennek érdekében Etikai Kódexet és etikai eljárásrendet fogad el; az etikai ügyek kivizsgálásának részletes szabályait az ügyrend tartalmazza [2. § (3) bekezdés].
 - A célok közé bekerül, hogy az egyesület a könyvtári és információs szakma hiteles szakmai közösségeként erősítse a könyvtárak társadalmi hatását, segítse elő a tudáshoz és információhoz való egyenlő hozzáférést, és támogassa tagjai szakmai fejlődését, integritását és együttműködését [2. § (4) c) pont].
- **Szervezeti teendő:** a tagok tájékoztatása a fenti alapelvekről és célkitűzésekről.

II. fejezet — A tagság

Társult szervezet elnevezés kivezetése

A „társult szervezet” elnevezés kikerül az Alapszabályból; a partner szervezetekkel a kapcsolat a jövőben megállapodás keretében, annak részletszabályai szerint rendezendő [3. § (7) bekezdés].

Szervezeti teendő nincs.

Tagdíj

- A tagdíj mértékét a jövőben nem az Alapszabály, hanem a küldöttgyűlés határozza meg [4. § (2) bekezdés].
- A tagdíj megfizetésének határideje: február 28., illetve belépés esetén a belépéstől számított 1 hónap.
 - **Szervezeti teendő:** a 2026. május 8-a után belépő tagok esetében már az elfogadott, emelt központi tagdíjhányadot kell alkalmazni — visszamenőleges hatállyal nem érvényesíthető.
 - **Szervezeti teendő:** a szervezeti regisztrációs díjat 2027. január 1-jétől kell alkalmazni; ehhez taggyűlési döntés szükséges. Javaslat, hogy a díjat ne a szervezeti SZMSZ-ek, hanem a taggyűlés határozza meg.

Törlés a nyilvántartásból mint a tagság megszűnésének új módja

Az Alapszabály új megszűnési okként rögzíti a nyilvántartásból való törlést arra az esetre, ha a tag a tagdíjfizetési kötelezettségének írásbeli felszólítás ellenére sem tesz eleget. A tag csak akkor törölhető, ha a regisztráló szervezet elnöke írásban, póthatáridő tűzésével és a jogkövetkezményekre (törlés) történő figyelmeztetéssel szólította fel a hátralék rendezésére, és a felszólítás a póthatáridőn belül is eredménytelen maradt [4. § (5) és (8) bekezdés].

- **Szervezeti teendő:** a tagdíj-nemfizetés esetén követendő eljárás lefolytatása: az elnök írásban, határidő megjelölésével felszólítja a tagot; ha a felszólítás eredménytelen marad, a tag a nyilvántartásból törölhető.

Az egyéni tagok jogainak bővülése

Az egyéni tagok jogai az alábbiakkal egészülnek ki [5. § (1) bekezdés]:

- jogosultak hozzáférni az egyesület szakmai anyagaihoz, módszertani ajánlásaihoz és tudásmegosztó felületeihez, az ügyrendben meghatározott módon;
- jogosultak részt venni az egyesület munkacsoportjaiban, szakmai programjaiban és önkéntes tevékenységeiben;
- jogosultak tagi konzultációkban, felmérésekben és véleményezésekben részt venni, valamint szakmai állásfoglalások előkészítésében közreműködni;
- jogosultak panaszt, javaslatot és etikai jelzést tenni az ügyrendben rögzített eljárás szerint.
- **Szervezeti teendő:** a tagok tájékoztatása a bővülő jogosultságokról.

Tiszteletbeli tagok jogainak pontosítása

A tiszteletbeli tagok tisztségviselőként nem választhatók meg; ugyanakkor a küldöttgyűlésen és az egyesület testületeiben tanácskozási jog illeti meg őket [5. § (4) bekezdés].

- **Szervezeti teendő:** a tagok tájékoztatása.

Tagi kezdeményezés bevezetése

Új jogintézményként bevezetésre kerül a tagi kezdeményezés: az egyéni és testületi tagok legalább 10%-ának támogatásával kezdeményezés nyújtható be, amelyet az elnökség köteles napirendre venni, vagy tagi konzultációra bocsátani. A részletes eljárást az ügyrendi szabályzat határozza meg (6. §).

- **Szervezeti teendő:** a tagok tájékoztatása az új jogintézményről.

III. fejezet — A szervezetek

E fejezetben nincs érdemi változás.

IV. fejezet — A küldöttgyűlés (korábbi 8. §, új számozás szerint 9. §)

- Pontosításra kerül az ülés tartása nélküli döntéshozatal szabálya [(5) bekezdés].
 - Pontosításra kerül a rendes, beszámoló küldöttgyűlés fogalma [(10) bekezdés].
 - Összehívási határidő: a küldöttgyűlést legalább 25 nappal korábban kell összehívni. A meghívóban közölni kell a napirendet; a napirend kiegészítésére a közzétételtől számított 7 napon belül van lehetőség [(11) bekezdés].
 - Pontosításra kerül a küldöttek számának és a számítás módjának meghatározása [(14) bekezdés].
 - Új rendelkezés a küldöttek mandátumáról: az ismételten megválasztott küldöttek mandátuma a következő rendes, beszámoló küldöttgyűlés összehívásának időpontjáig érvényes [(17) és (28) bekezdés].
 - Új szabály a küldöttgyűlés határozatképtelensége esetére: lehetővé válik az ismételten összehívott küldöttgyűlés tartása [(20) bekezdés].
 - A küldöttgyűlés kizárólagos hatáskörébe kerül a stratégia elfogadása [korábbi (27), új (28) bekezdés].
- **Szervezeti teendő:** a taggyűléseken küldötteket kell választani, és a taggyűlést követően a megválasztott küldöttek nevét jelezni kell az mke@oszk.hu címen.

V. fejezet — Az elnökség, tisztségviselői és bizottságai

Korábbi 10. §, új számozás szerint 11. §.

Jogszabályváltozás miatti kiegészítés: az elnökség jogosultsága kiterjed az alszámlák feletti rendelkezésre is [(6) bekezdés].

Szervezeti teendő nincs.

VI. fejezet — A tanács

E fejezetben nincs érdemi változás.

VII. fejezet — Az egyesület ellenőrző bizottsága

Korábbi 14. §, új számozás szerint 15. §.

Az évi 4 kötelező ülés helyett évi 1 kötelező ülést kell tartani, a beszámoló küldöttgyűlés előtt [(4) bekezdés]. A fejezet emellett a szervezetek ellenőrző bizottságainak megszűnésével összefüggő módosításokat is tartalmazza — lásd VIII. fejezet.

Szervezeti teendő nincs.

VIII. fejezet — A szervezetek taggyűlése, vezetősége és ellenőrző bizottsága

Ez a fejezet tartalmazza az egyik legfontosabb módosítást.

A hatályos jogszabályi környezet változása miatt a szervezetek Ellenőrző Bizottsága indokolatlanná vált: a jogi személyiség az egyesületet illeti meg, így az önálló gazdálkodási jogkör is az egyesület szintjén áll fenn.

Korábbi 15. §, új számozás szerint 16. §.

- A taggyűlés összehívásának időpontjára vonatkozó szabály pontosításra kerül: a taggyűlést a tervezett időponthoz képest legalább 45 nappal korábban kell összehívni [(3) bekezdés].

Korábbi 16. §, új számozás szerint 17. §.

- Kötelezővé válik elnök, titkár és gazdálkodást ellenőrző személy megválasztása [(2) bekezdés].
- A szervezeti szintű Ellenőrző Bizottság intézménye törlésre kerül [(5) bekezdés].
 - ▶ **Szervezeti teendő:** a szervezeti SZMSZ-t módosítani kell, és a szervezeti Ellenőrző Bizottságokat 2027. január 1-jétől ki kell vezetni.
 - ▶ **Szervezeti teendő:** az SZMSZ-módosítás előtt ki kell kérni az MKE Ellenőrző Bizottságának előzetes véleményét; a módosításról csak a Bizottság egyetértő állásfoglalása esetén lehet dönteni (Alapszabály 8. § (4) bekezdés).
 - ▶ **Szervezeti teendő:** a szervezeteknek gazdálkodást ellenőrző személyt kell választaniuk.

IX. fejezet — A tisztségviselők választása

A fejezet módosítása kizárólag technikai jellegű: a szervezeti szintű Ellenőrző Bizottságok megszüntetésével összefüggő átvezetéseket tartalmazza.

Szervezeti teendő nincs.

X. fejezet — Gazdálkodás és nyilvántartás

Korábbi 19. §, új számozás szerint 20. §.

Pontosításra kerül az egyesület működését biztosító anyagi források felsorolása: a tagdíjak körébe a központi tagdíjhányad és a szervezeti regisztrációs díj tartozik [(1)–(2) bekezdés a) pont].

Szervezeti teendő nincs.

XI–XIII. fejezet

Az egyesület felügyeletéről (XI. fejezet), az egyesület megszűnéséről (XII. fejezet) és a záró rendelkezésekről (XIII. fejezet) szóló fejezetekben nincs érdemi változás.

Technikai jellegű módosítások

A tartalmi módosításokon túl az Alapszabály szövege az alábbi, jogszabályi és nyelvi pontosításokat is tartalmazza:

1. Fogalmak pontosítása a jogszabályváltozások miatt (Civil tv., Ptk.)

- „szakirodalmi tájékoztatási intézmények” → „információs szolgáltató intézmények és szervezetek”
- „tájékoztatási társadalmi szervezet” → „tájékoztatási szervezet”
- „társadalmi szervezet” → „civil szervezet”
- „testület” → „jogi személy”
- „magánszemély” → „természetes személy”

2. Fogalmak pontosítása a modernizáció és a technikai fejlődés miatt

- „internetes honlap” → „honlap”
- „elektronikai eszköz” → „elektronikai alkalmazás”

3. Rövidítések feloldása

- „bek” → „bekezdés”
- „MKE” → „Egyesület”

4. Szóhasználat cseréje

- „hovafordítás” → „felhasználás”

5. Számozások és hivatkozások átvezetése

A fejezetek és bekezdések átszámozásra kerültek az új szerkezetnek megfelelően (pl. a küldöttgyűlésről szóló 8. § a jövőben 9. §-ként, a szervezetek Ellenőrző Bizottságáról szóló 15–16. § pedig 16–17. §-ként szerepel).

Szervezeti teendő nincs.

Összefoglaló: a szervezeti teendők áttekintése

Az alábbi táblázat a fenti fejezetekben részletezett, konkrét intézkedést igénylő teendőket foglalja össze, a gyors tájékozódás megkönnyítése érdekében.

Fejezet / téma	Teendő	Felelős / határidő
I. Alapelvek, célok	Tagok tájékoztatása az új alapelvekről és célokról.	Elnökség — folyamatos
II. Tagdíj	A 2026. május 8. után belépő tagoknál az emelt központi tagdíjhányad alkalmazása (visszamenőleges hatály nélkül).	Regisztráló szervezetek — belépéstől
II. Tagdíj	Szervezeti regisztrációs díj bevezetése 2027. január 1-jétől; erről taggyűlési döntés szükséges.	Taggyűlések — 2027. jan. 1. előtt
II. Tagság törlése	Tagdíjhátralék esetén írásbeli felszólítás póthatáridővel és jogkövetkezmény-figyelmeztetéssel; eredménytelenség esetén törlés.	Regisztráló szervezet elnöke
II. Tagi jogok	Tagok tájékoztatása a bővülő tagi jogokról és a tagi kezdeményezés intézményéről.	Elnökség — folyamatos
IV. Küldöttgyűlés	Küldöttek választása a taggyűléseken; a küldöttek nevének megküldése az mke@oszk.hu címre.	Szervezetek — taggyűlés után
VIII. Szervezeti EB megszűntetése	Szervezeti SZMSZ módosítása, az Ellenőrző Bizottság kivezetése.	Szervezetek — 2027. jan. 1-ig
VIII. Szervezeti EB megszűntetése	Az SZMSZ-módosítás előtt az MKE Ellenőrző Bizottságának előzetes, egyetértő véleménye szükséges.	Szervezetek — SZMSZ- módosítás előtt
VIII. Szervezeti EB megszűntetése	Gazdálkodást ellenőrző személy megválasztása.	Szervezetek taggyűlése

Kérdés esetén az egyesület elnöksége az mke@oszk.hu címen áll a tagság és a szervezetek rendelkezésére.

Összeállította:

MKE Jogi Munkabizottsága